

Kompensation for stigende energipriser til økonomisk trængte

Energipriserne er steget kraft i 2. halvår 2021, jf. tabel 1. Ifølge Dansk Energi kan en gennemsnitsfamilie forvente en ekstra elregning på 3-400 kr. om måneden beregnet ud fra elpriserne i september 2021. Og for en gennemsnitsfamilie i et ældre hus på ca. 150 kvm opvarmet med naturgas, vil varmeregningen være ca. 700 kr. højere om måneden sammenlignet med sidste år. Ekstraregningerne bliver endnu højere, hvis priserne stiger yderligere.

Tabel 1. Udvikling i energipriser

	Procentvis stigning fra september året før til september det pågældende år				
	2017	2018	2019	2020	2021
El, gas og andet brændsel	0,2 %	2,2 %	-3,4 %	-1,4 %	12,0 %
El	-1,7 %	5,7 %	-10,6 %	-0,4 %	15,2 %
Gas	7,1 %	10,3 %	-16,7 %	-3,7 %	52,8 %
Flydende brændsel	6,6 %	19,0 %	1,8 %	-14,9 %	27,7 %
Fjernvarme	-1,0 %	-8,8 %	8,5 %	1,2 %	-4,4 %

Kilde: Danmarks Statistik (statistikbanken.dk, tabel PRIS111) og egne beregninger

For nogle pensionister med lav indkomst vil en del af ekstraregningen blive dækket af varmetillægget. Varmetillægget dækker imidlertid ikke højere udgifter til el, og varmetillægget udbetales kun til folkepensionister og førtidspensionister, der får pension efter gamle regler. Der er ikke umiddelbart tilskudsordninger målrettet store udgifter til varme for andre grupper med lav indkomst. Det foreslås derfor at forhøje *tillægget* til den grønne check. Tillægget er i dag på 280 kr.

Forslag om forhøjet grøn check

Den grønne check består af flere dele. Der udbetales en "almindelig check" til alle med et topskattegrundlag under 429.200 kr. (2022-sats). Herudover udbetales der et tillæg på 280 kr. til personer med et topskattegrundlag under 250.800 kr.

Ældre Sagen foreslår, at:

- tillægget til den grønne check forhøjes med 1.000 kr. i 2022.
- tillægget i 2022 aftrappes med 7,5 % af indkomst over 250.800 kr. (i dag bortfalder tillægget helt ved en indkomst over 250.800 kr., men det er ikke hensigtsmæssigt, når tillægget forhøjes væsentligt).

Økonomi

Ældre Sagen skønner, at udgiften ved at forhøje tillægget til den grønne check med 1.000 kr. vil være godt 2 mia. kr.

Kompensation for stigende varmeregninger til økonomisk trængte folkepensionister og førtidspensionister efter gammel ordning

Priserne på naturgas og flydende brændsel er steget kraftigt i den seneste tid, jf. tabel 1. Udviklingen henover vinteren er usikker. Flere ting spiller ind, men hvis vinteren i Europa og Rusland bliver ekstra kold, kan priserne meget vel blive endnu højere.

Tabel 1. Udvikling i priser på opvarmning

	Procentvis stigning fra september året før til september det pågældende år				
	2017	2018	2019	2020	2021
Gas	7,1 %	10,3 %	-16,7 %	-3,7 %	52,8 %
Flydende brændsel	6,6 %	19,0 %	1,8 %	-14,9 %	27,7 %
Fjernvarme	-1,0 %	-8,8 %	8,5 %	1,2 %	-4,4 %

Kilde: Danmarks Statistik (statistikbanken.dk, tabel PRIS111) og egne beregninger

Mange pensionister bor alene og har ikke nogen at dele den store ekstraregning med. Særligt pensionister, der ikke har meget andet end deres pension at leve for, og som opvarmer deres bolig med centralvarme, vil blive hårdt ramt.

Med de gældende regler vil mange folkepensionister og førtidspensionister, der modtager pension efter reglerne fra før 2003, kunne få dækket en stor del af ekstraregningen gennem et højere varmetillæg. Der skal findes en anden løsning for andre pensionister og overførselsindkomstmottagere, jf. forslag om forhøjet grøn check.

Forslag om varmetillæg

Ældre Sagen foreslår, at:

- Udbetaling Danmark udvider vejledningen om muligheden for højere varmetillæg til folkepensionister og førtidspensionister på gammel ordning med lav indkomst og høj varmeudgift – både til dem, der allerede får varmetillæg, og til dem, der måske kan få varmetillæg pga. stigende varmeudgifter.
- intervallerne for den varmeudgift, der kan ydes tilskud til, ”strækkes”, så der ydes 75 % tilskud for varmeudgift op til 20.400 kr., 50 % op til 27.300 kr. og 25 % op til 33.750 kr. (2021-satser).

Økonomi

Varmetillægget er inklusive den kommunale andel budgetteret til 310 mio. kr. på FFL22. Allerede med gældende regler vil højere varmeudgifter automatisk udløse højere varmetillæg, forudsat at pensionisterne søger om det.

Herudover skønnes forslaget om at ”strække” de intervaller, der ydes varmetillæg til, at medføre en merudgift på 50-100 mio. kr. i 2022 i forhold til gældende regler. Skønnet er forbundet med væsentlig usikkerhed.

Fakta om varmetillægget

Varmetillægget udbetales til folkepensionister og førtidspensionister, der modtager pension efter reglerne fra før 2003, som har lav indkomst udover pensionen og høj varmeudgift.

Varmetillægget beregnes ud fra den gennemsnitlige varmeudgift i de sidste tre år, men hvis varmeudgiften stiger mere end 10 %, kan tillægget omregnes ud fra aktuel varmeudgift (det gælder også, hvis acontobetalingen stiger).

Hovedreglen (for enlige) er, at der ikke udbetales varmetillæg, hvis varmeudgiften er under 5.400 kr. om året. For varmeudgifter mellem 5.401 kr. og 13.600 kr. om året er tillægget 75 % af udgiften i dette interval. For varmeudgifter mellem 13.601 kr. og 18.200 kr. om året er tillægget 50 % af udgiften i dette interval, og for varmeudgifter mellem 18.201 kr. og 22.500 kr. om året er tillægget 25 %. For varmeudgifter, der overstiger 22.500 kr. om året, gives der ikke støtte.

Varmetillægget udbetales i forhold til den personlige tillægsprocent¹ og kan kun udbetales, hvis pensionisten har en tillægsprocent over nul. Fuldt varmetillæg udbetales, hvis tillægsprocenten er 100, og halvdelen af varmetillægget udbetales, hvis tillægsprocenten er 50.

I 2018 fik godt 70.000 enlige og ca. halvt så mange par varmetillæg. Varmetillægget, der er skattefrit, er i gennemsnit knap 3.000 kr. for en enlig og lidt mindre for et par (skøn baseret på 2018-tal).

¹ Den personlige tillægsprocent beregnes ud fra familiens indkomst. I 2021 havde enlige med en årlig indkomst under 35.600 kr. og par med en årlig indkomst under 70.600 kr. udover folkepensionen en personlig tillægsprocent på 100.

Regulering af pensionen i 2022

Finansministeren har i august fastsat reguleringen af folkepensionen til 1,2 pct. i 2022, og reguleringen af førtidspensionen bliver kun 0,15 pct.

Reguleringen sker på baggrund af lønudviklingen i 2020, der er den senest kendte, når pensionssatserne fastsættes. Pensionerne er i mange år blevet reguleret med den såkaldte satsreguleringsprocent, der svarer til lønudviklingen fratrukket 0,3 pct. til satspuljen. Dette fradrag blev afskaffet for folkepensionen fra 2019 og for førtidspensionen fra 2020. For førtidspensionens vedkommende er der i stedet indført bidrag til Obligatorisk Pension.

Så sent som i maj 2021 skønnede Finansministeriet, at lønningerne i 2020 var steget med 2,3 pct. Nu lyder resultatet på 1,2 pct. Ældre Sagen har spurgt ind til årsagen til den store ændring fra maj til august uden at blive klogere.

Inflationen er senest opgjort til 2,2 pct. baseret på udviklingen i forbrugerprisindekset fra september 2020 til september 2021. Det er den højeste inflation i ni år. Det er i høj grad stigninger i energipriserne, der driver inflationen, men fx fødevarerpriser er også steget. Med en regulering på kun 1,2 pct. i 2022, vil folkepensionisterne altså få udhulet deres realindkomst af stigende priser. Det samme gælder andre pensionister og modtagere af overførselsindkomst.

Finansministeriet har i august skønnet, at privatforbruget vil stige med 4 pct. i 2022. For Ældre Sagen er det afgørende, at pensionisterne kan følge med forbrugsudviklingen i resten af samfundet. Det vil ikke være tilfældet med en regulering af folkepensionen på kun 1,2 pct. og af førtidspensionen på kun 0,15 pct. i 2022.

Forslag

På finanslovsforslaget er der budgetteret med en regulering af folkepensionen på 2,3 pct. og en regulering på 1,25 pct. for førtidspensionen og øvrige overførselsindkomster baseret på skønnet i maj 2021.

Ældre Sagen foreslår, at:

- den budgetterede regulering af folkepensionen, førtidspensionen og andre overførselsindkomster på FFL2022 som minimum fastholdes.

Økonomi

Forslaget vil ikke kræve træk på Finansministeriets reserver, men blot at staten ikke indkasserer den milliardgevinst, der ligger i, at skønnet for lønudviklingen i 2020 næsten er halveret fra maj til august 2021.